

Begreppslista

Geografi handlar om att förstå världen vi lever i, hur den är utformad och hur olika krafter, både inre och yttre, påverkar den. Genom att känna till vissa begrepp blir det lättare att orientera sig i ämnet och att förstå hur geologiska fenomen och jordens uppbyggnad påverkar vår miljö och liv. Det är viktigt för eleverna att bygga upp en grundläggande ordförråd för att kunna delta i diskussioner och studier om vår planet.

Jordens inre krafter

- **Tektoniska plattor**

Förklaring: Dessa är stora stycken av jordens yta som rör sig mot eller ifrån varandra.

Exempelmening: Tektoniska plattor kan orsaka jordbävningar när de rör sig.

- **Jordbävning**

Förklaring: Det är en skakning i jorden som orsakas av rörelse i de tektoniska plattorna.

Exempelmening: Efter jordbävningen kände vi hur marken svängde under oss.

- **Vulkan**

Förklaring: En vulkan är en öppning i jordens yta där magma kan nå fram till ytan.

Exempelmening: Vulkanen på ön hade varit aktiv under flera hundra år.

- **Magma**

Förklaring: Smält sten som finns under jordens yta.

Exempelmening: Magma kan ibland tränga upp till ytan och bilda en vulkan.

Jordens yttre krafter

- **Erosion**

Förklaring: Process där vatten, vind eller is sliter bort berg och mark.

Exempelmening: Erosion kan forma landskapet över tid.

- **Transport**

Förklaring: Rörelsen av jord och stenar från en plats till en annan genom vind eller vatten.

Exempelmening: Floden transporterade sand och stenar nedströms.

- **Sediment**

Förklaring: Små bitar av sten och jord som har eroderat och lagrats.

Exempelmening: Sedimentet på stranden består av små stenar och sand.

- **Landform**

Förklaring: En specifik form av mark, såsom berg, dalar eller slätter.

Exempelmening: Bergskedjan i området skapar en imponerande landform.

Klimat och väder

- **Klimat**

Förklaring: Det är det genomsnittliga vädret på en plats över en lång period.

Exempelmening: Klimatet i Sverige är kallt på vintern och milt på sommaren.

- **Väder**

Förklaring: De kortvariga atmosfäriska förhållandena vid en viss tidpunkt.

Exempelmening: Idag är vädret soligt och varmt.

- **Regn**

Förklaring: Vatten som falla från moln i flytande form.

Exempelmening: Regnet gjorde att vi fick stanna inne hela dagen.

- **Temperatur**

Förklaring: Ett mått på hur varmt eller kallt det är.

Exempelmening: Temperaturen sjönk till 5 grader på natten.

Naturresurser

- **Mineral**

Förklaring: Naturligt förekommande ämnen i jorden som har specifika kemiska egenskaper.

Exempelmening: Koppar är ett mycket viktigt mineral för elektronik.

- **Råvara**

Förklaring: En naturlig resurs som används för att tillverka produkter.

Exempelmening: Trä är en viktig råvara i byggindustrin.

- **Vattenkraft**

Förklaring: Energi som produceras genom att utnyttja vattnets rörelse.

Exempelmening: Vattenkraftverk använder strömmande vatten för att generera elektricitet.

- **Skog**

Förklaring: Ett område täckt av träd och undervegetation.

Exempelmening: Skogen är viktig för att bevara biologisk mångfald.

Denna begreppslista syftar till att ge en grundläggande förståelse för jordens inre och yttre krafter, vilket är centralt för geografiundervisningen i åk 4-6.

Tags: [Okategoriserade](#)